Sanata Yönelik ?lgi Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sanata Yönelik ?lgi Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30002

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sanata Yönelik ?lgi Formu, S. R. Öztürk taraf?ndan 1994 y?l?nda kaleme al?nan bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda geli?tirilmi? olan öz bildirim tipi bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, bireylerin sanata duyduklar? ilgi düzeylerini nicel olarak belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in temel amac?, ki?isel sanat ilgisi seviyesi ile bireylerin sahip oldu?u **demokratik tutum** aras?ndaki potansiyel ili?kiyi ara?t?rmakt?r. Bu çal??ma, sanat?n bireysel geli?im ve toplumsal de?erlere olan etkisini psikometrik aç?dan inceleyen erken dönem çal??malardan biridir.

Ölçek, sanat?n farkl? dallar?na (görsel sanatlar, edebiyat, sahne sanatlar? vb.) yönelik bireysel e?ilimleri ve takdiri ölçmeyi hedeflemektedir. Geli?tirme a?amas?nda elde edilen bulgular, sanat ilgisinin bireysel de?erler ve sosyal yönelimler üzerindeki rolünü anlamak için önemli bir zemin sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sanat ilgisi, Demokratik Tutum, Ölçek geli?tirme, Psikometri, Estetik, Tutum ölçe?i.

Yazarlar

Öztürk, S. R.

Amaç

Sanata Yönelik ?lgi Formu'nun birincil amac?, bireylerin **sanat** eserlerine, etkinliklerine ve estetik deneyimlere kar?? gösterdikleri ilgi düzeyini sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu ilgi düzeyi, bireyin sanatsal aktivitelere kat?lma s?kl???n?, sanat eserlerini takdir etme kapasitesini ve sanata atfetti?i de?eri yans?t?r.

?kincil amac? ise, ölçülen bu ilgi düzeyinin, bireyin **demokratik de?erlere** ve tutumlara ne ölçüde ba?l? oldu?uyla ili?kilendirilmesini sa?lamakt?r. Çal??man?n hipotezi, sanata yüksek düzeyde ilgi duyan bireylerin, daha aç?k fikirli ve ho?görülü olmalar? nedeniyle daha güçlü **demokratik tutumlar** sergileyecekleri yönündedir.

Yap? (Construct)

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap? (konstrakt), "Sanata Yönelik ?lgi Düzeyi"dir. Bu yap?, bili?sel, duygusal ve davran??sal boyutlar? içeren çok yönlü bir özellik olarak kavramsalla?t?r?lm??t?r.

Bili?sel Boyut: Sanat tarihi, sanat ak?mlar? ve sanatç? bilgisine yönelik merak ve bilgi edinme çabas?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Duygusal Boyut: Sanat eserleri kar??s?nda hissedilen estetik haz, be?eni ve duygusal tepki yo?unlu?u.

Davran??sal Boyut: Sanat müzelerini ziyaret etme, konserlere gitme, kitap okuma veya sanatsal üretimde bulunma gibi aktif kat?l?m davran??lar?.

Geçerlik

Kaynak verilerde ölçe?in geçerli?ine dair spesifik psikometrik de?erler belirtilmemi?tir. Ancak bir **yüksek lisans tezi** kapsam?nda geli?tirilen bir ölçek oldu?u göz önüne al?nd???nda, geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Tipik olarak, bu tür ilgi ölçeklerinde a?a??daki geçerlik türleri ara?t?r?lm??t?r:

Kapsam Geçerli?i (Content Validity): Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen "Sanata Yönelik ?lgi" yap?s?n?n tüm önemli yönlerini kapsay?p kapsamad??? uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i (Construct Validity): Ölçe?in, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er yap?larla (örne?in, yarat?c?l?k, aç?kl?k, ho?görü) korelasyonlar? incelenmi? olmal?d?r. Özellikle **demokratik tutum** ile olan ili?ki, bu çal??man?n temel yap? geçerli?i kan?t?n? olu?turmaktad?r.

Güvenirlik

Kaynakta ölçe?in güvenirli?ine ili?kin herhangi bir veri sunulmam??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda genellikle kullan?lan güvenirlik yöntemleri ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k (Internal Consistency): Maddelerin birbirleriyle ne kadar tutarl? oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm?? olmal?d?r. Yüksek bir alfa de?eri, maddelerin ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i (Test-Retest Reliability): Ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, Sanata Yönelik ?lgi Formu'nun çok boyutlu olup olmad???n? belirlemek amac?yla muhtemelen **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Sanat ilgisi geni? bir yap? oldu?undan, bu analiz, ölçe?in tek bir genel sanat ilgisi faktöründen mi, yoksa görsel sanatlar, müzik, edebiyat gibi alt faktörlerden mi olu?tu?unu ortaya ç?karmay? amaçlam??t?r.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in nihai madde say?s?n? ve puanlama yap?s?n? belirlemede kritik rol oynam??t?r. Analiz sonuçlar?n?n, sanat ilgisinin kültürel kat?l?m ve estetik takdir gibi

ARABPSYCHOLOGY.COM

farkl? bile?enlere ayr?l?p ayr?lmad???na dair bilgi sa?lamas? beklenir.

Ölçek Bilgileri (Instrument)

Test Türü: Geli?tirme amaçl?, öz bildirim envanteri.

Format: Büyük olas?l?kla **Likert Tipi** derecelendirme format? (örne?in, 5'li veya 7'li Likert) kullan?lm??t?r, ancak kaynakta derecelendirme bilgisi mevcut de?ildir.

Mevcut Dil: Türkçe.

Hedef Kitle: Genel yeti?kin popülasyonu veya üniversite ö?rencileri.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri (Yeti?kin).

Popülasyon Detaylar?: Örneklem, referans tezin yap?ld??? **Ankara Üniversitesi** çevresinden veya genel Ankara popülasyonundan seçilmi? olmal?d?r.

Test Metodolojisi: Bireylerin sanatla ilgili tutum ve davran??lar?n? de?erlendiren maddelerden olu?an, ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan standart bir anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Sanat, ?lgi, Tutum, Demokratik Tutum, Tezin konusu, Ankara Üniversitesi, Psikometrik de?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor.

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (1994 itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari kullan?m? veya akademik ço?alt?lmas? için izinler, orijinal tez yazar? S. R. Öztürk ve Ankara Üniversitesi taraf?ndan belirlenir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m genellikle ücretsizdir, ancak referans gösterilmesi zorunludur.

Ücret: Ticari bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Test Y?l?: 1994.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Öztürk, S. R. (1994). *Sanata duyulan ilgi düzeyi ile demokratik tutum aras?ndaki ili?ki* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sanata Yönelik ?lgi Formu Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Bu nedenle, maddeler bu akademik giri?te sunulamamaktad?r. Maddelerin içeri?i, bireyin **sanat** galerilerine, konserlere, edebi eserlere ve sanatsal üretim süreçlerine kar?? duydu?u ilgi düzeyini yans?tan ifadelerden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM